

העלם, ודנה, אף שידוע שהמלכות היא בחי' הגילוי שבכל הספירות, הנה
 זהו רק בבחי' המלכות שבכל ספירה, היינו, שהגילוי דכל ספירה היא ע"י
 בחי' המלכות שבה, אבל כמו שהמלכות היא פרצוף בפני עצמה, הרי היא
 בבחי' העלם והיינו, שבחי' המלכות כפי שהיא ספירה העשירית ב"א.
 היא בבחי' גילוי, וכיון שז"א הוא בחי' אור, ואור הוא בבחי' עלי'
 ודביקות למעלה, לכן הגילוי הוא על ידי המלכות דוקא, והגילוי של כל
 ספירה הוא בחי' המלכות שבה, אבל כמו שהמלכות היא פרצוף בפני
 עצמה הרי היא בבחי' העלם, וזהו שע"י העלם דספירת המלכות, ובפ"א
 ע"י הפרסא כו', נעשה התהוות העולמות בבחי' יש ואפילו דבר נפרד.
 דנה מבחי' ז"א אי אפשר להיות בחי' יש ודבר נפרד, לפי שז"א הוא
 בבחי' גילוי שחרי כל הענינים שינשם בארץ ישנם ב"א בגילוי, דאף
 שהוא בבחי' זעיר, מ"מ, בדרך זעיר עכ"פ ישנם שם כל הענינים בגילוי,
 וז"א רובו חסדים, כמ"ש זכר חסד, ולכן אי אפשר להיות מבחי' ז"א
 בחי' יש, ובפרט דבר נפרד, כגון שמצד הגילוי שבבחי' ז"א ה' נרגש
 בהתהוות פת המהות כו'. משא"כ ספירת המלכות היא בבחי' העלם,
 דספירת המלכות נקראת בשם כנסת ישראל, ע"ש, שכונסת בתוכה את
 האורות ומעלמת עליהם, וההעלם הוא באופן שהאורות שהמלכות כונסת
 אותם, אינם נמשכים בגילוי אל המקבלים, וזהו הפרש בין העלם
 המלכות להעלם הכלים, דאף שגם הכלים הם מעלמים, מ"מ, העלם
 הכלים, הוא רק על האור כמו שהוא מצד עצמו, אבל האור כפי שבא
 בהתלבשות הכלים הרי הוא בגילוי, משא"כ ההעלם דמלכות הוא לא
 רק על האורות (שהמלכות כונסת בתוכה) כפי שהם מצד עצמם, אלא
 ההעלם הוא גם על האורות כמו שהיא כונסת אותם, שאינם נמשכים אל
 המקבלים מבחי' המלכות, וזהו ענין וארץ שבספירת המלכות, והוא
 בחי' ההעלם שבמלכות, והי"ע כנס"י, שכונסת בתוכה את האורות
 ומעלמת עליהם, נאמר הוא בחי' הגילוי שבמלכות, שע"י נעשה
 ההתהוות דבי"ע, שזה"ע הכל ה"י מן העפר, והיינו, שההתהוות שהיא
 מבחי' ארץ שבמלכות, אין בה גם מה שיש בבחי' יש שבמלכות, וזהו
 שע"י ההעלם דספירת המלכות, נעשה התהוות יש ודבר נפרד, ובפ"א
 יותר ע"י הפרסא, כי גם מצד ההעלם דספירת המלכות, הנה, כמו שהיא
 כאצילות, אי אפשר להיות ממנה יש ודבר נפרד, דוקא ע"י הפרסא נעשה
 בחי' יש ודבר נפרד, וכמו"כ הוא גם בהתהוות כללות ההשתלשלות שהיא

(22) תהלים פז, ג. וראה אה"ת (י"ל אור) (23) קהלת ג. ב.
 לתהלים ע"פ (ע' שנו ואילך).

222
 וואווא
 וואווא

וואווא
 וואווא

הם בהתכללות, והיינו, דעם היות, שכלל הרי אין דעתם דומה, ואין
 פרצופיהו דומות, מ"מ הם כולם בהתכללות, וענין ההתכללות הוא, שכל
 שכולם מקבלים עליהם עול מלכותו ית' ברצון, ובפ"א שהקבלת עול היא
 מצד פנימיות הנפש, שזהו אחד החילוקים שבין הקב"ע שכלל השנה, וכין
 הקב"ע שבר"ה, שהקב"ע שבר"ה הוא בפנימיות הנפש, ומצד זה נעשה
 ענין ההתכללות, והוא מצד ענין הקב"ע ככלל שבוה כולם שיש, ובפ"א
 מצד המקום בנפש שמשם בא הקב"ע, היינו פנימיות הנפש, שבוה כולם
 שיש, וע"י אחם נצבים היום, דסתם היום קאי על ר"ה, שאו ויהי
 בישורן מלך, שהוא המשכת מלכותו ית', וזהו הטעם שקבעו היום דר"ה
 כיום ר' למע"כ, יום ברוא אדם הראשון דוקא, דכיון שר"ה הוא זמן
 המשכת מלכותו ית', והמשכת מלכותו ית' היא ע"י האדם דוקא (כנ"ל),
 לכן קבעו היום דר"ה, כיום ברוא אדם הראשון דוקא, לפי שנשמות
 ישראל ע"י עבודתם, ממשכים ענין המלכות.

(ב) וזהו גם הטעם שר"ה נקרא תחלת מעשיך לפי שע"י ענין המלכות
 נעשה קיום העולמות, שהתהוותם היא מצד ענין המלכות
 דוקא. והענין כזה, דנהג, כאשר עלה ברצונו ית' אנו אלוהיך, אזי נתעורר
 ברצון להתהוות העולמות, כיון שאין מלך בלא כל, והיינו, דעם היות
 שער שלא נברא העולם ה"י הוא ושמו כלבד, שהוא בחי' התנשאות
 עצמי (שלמעלה מהתנשאות על עם), שזהו עיקר ענין המלכות מ"מ, הרי
 זה רק מה שהוא מרום מצד עצמו, והוא בבחי' העלם בעצמותו, ולהיות
 שעלה ברצונו אנו אמלך בגילוי שיהי' ענין המלכות בגילוי דוקא, וענין
 המלכות בגילוי הוא על עם דוקא, דאין מלך בלא עם, לכן, מצד
 התעוררות הרצון למלכה, נתעורר ברצון להתהוות העולמות שע"י ה"י
 בחי' עם, יש ודבר נפרד, דנהג, בענין העם יש כ' ענינים הפכיים, שהרי
 עם הוא מלשון עוממות, שהם דברים נפרדים כו', ומ"מ, הרי צריך
 להיות איזה השתוות בין העם להמלך, שרק אז שייך שיהי' מלך עליהם.
 וענין זה נעשה ע"י ספירת המלכות, והיינו, לפי ספירת המלכות ענינה

- (14) כוננת נח, דע"א.
- (15) ראה דר"ה זה היום חסיד"כ (סה"מ ע' המלך ש"א רפ"א פ"א. תניא שעו היחוד והאמונה רפ"ו ובכ"מ.
- (16) זח"ב לב, ב. זח"ג רלא, א. וראה פד"ר"א פ"א.
- (17) לקו"ת תבוא מא, ג.
- (18) אד"ר - תבוא בדמ"ע קע, סע"ב.
- (19) ראה לקו"ת נצבים מר, ד. ובכ"מ.
- (20) ראה ג' שערותיה"א פ"א.
- (21) ראה לקו"ת נצבים מר, ד. ובכ"מ.
- (22) כחיי ריש לז, ל. ר"פ בלק. עמק

וואווא
 וואווא

וואווא
 וואווא

222
 וואווא

הנשמה עולה למעלה ושואבת לה חיים²⁹, הנה אף שזהו"ע של עלי להנשמה, הרי זה חושך גמור לגבי הגוף, שבשעת השינה אין בו ענין של שכל וטו"ד כו', ונשאר בו רק קיסטא דחיותא³⁰, וא"כ הרי זה ירידה גדולה לגבי הגוף. וכן הוא גם בהסילוק דר"ה, שהוא העלם גמור לגבי האותיות וכ"ש לגבי העולמות. וזהו הפרש בין ר"ה לשבת ויום טוב³¹, שבשבת וי"ט העלי היא כאופן שגם הכלים עולים עם האורות³², משא"כ בר"ה העלי היא בהאורות בלבד, וזהו שבשבת נקרא בשם עלי ובר"ה נקרא בשם סילוק³³, והיינו לפי שבשבת העלי היא בהאורות יחד עם הכלים, היינו שהכלים מזדככים כו', ועי"ז ממשיכים ומקבלים אור נעלה יותר, והו"ע של עלי. גם לגבי העולמות משא"כ בר"ה העלי היא בהאורות בלבד, ולכן נקרא בשם סילוק³⁴, דאף שלגבי האור הרי זה עלי, מ"מ, לגבי הכלים הרי זה ענין של העלם וירידה, שחסר בהם האורות. ובמק"א מבואר שסילוק המלכות בר"ה הוא עוד יותר מהסילוק שבענין הצמצום, כי בענין הצמצום הסילוק הוא רק לגבי המקבלים מהאורות, אבל בהאורות עצמן לא נעשה שום שינוי, שנשאר בהם האור כמו שהי' בתחלה, משא"כ הסילוק דר"ה הוא גם לגבי האותיות עצמן, שגם בהאורות עצמן נחסר האור, וכמו במלאכה שנעשית ברפיון ידים³⁵, בהאורות עצמן נחסר האור, וזהו ענין החסרון דר"ה, גם בהאבר שהוא כלי, שחסר בו האור. וזהו ענין העבודה דר"ה, להמשיך בהאורות בחי פנימיות המלכות, שזהו הרצון ותענוג בענין המלוכה. והענין כזה, דעם היות שאין מלך בלא עם (כנ"ל), שזהו מצד הרצון ותענוג שישנו בענין הרוממות וההנשאות על נפרדים דוקא, וא"כ, כיון שהעולמות הם בבחי' יש ודבר נפרד, הרי ישנו הרצון והתענוג בהמלוכה וההנשאות עליהם, מ"מ, צריך להמשיך רצון ותענוג בענין המלוכה. וטעם הדברי, לפי שענין המלוכה על נפרדים כמו שהוא למעלה אינו דומה לכומו שהוא למטה, כי למטה העם הם נפרדים באמת, משא"כ למעלה, הרי כיון שאני הרי לא שנית³⁶, אתה הוא עד שלא נברא העולם אתה הוא משנברא העולם בשוה ממש, לפי שכל ההעולמות הן ההעלם שמצד המלכות והן ההעלם שמצד הצמצום והפרסאות כו', הם

(29) כ"ר פי"ד, ט.
 (30) ראה גם חו"א פג. א.
 (31) ראה גם אורח"ק שם ע' אישש. שה"מ.
 (32) ראה גם סה"מ עט"ת ע' ג.
 (33) מלאכי ג' ג.

זה היום תחילת מעשיך

מבחי' מלכות דא"ס, ע"י הקדמת הצמצום דוקא, וזהו ענין ר"ה, שע"י עבודת נשמות ישראל בקבלת עול, וכיטול מצד פנימיות הנפש (דכיון שצריך להמשיך פנימיות המלכות, כמשי"ת לקמן, לכן גם העבודה צ"ל בפנימיות הנפש, ממשיכים מלכותו ית' ועי"ז נעשה בחי' עם, שה"ע קיום העולמות, ולכן נקרא ר"ה זה היום תחילת מעשיך.

(ג) **והנה** המשכת המלכות בר"ה היא לא רק בנוגע לענין המלוכה עצמו, אלא צריך להמשיך גם את שבצנו ותענוגו שבענין המלוכה והיינו לפי שבר"ה (מערב ר"ה עד אחרי תקיעת שופר) נעשה הסילוק בפנימיות המלכות, ובפרטיות הר"ע הרצון והתענוג שבמלכות, שמתחלקת לשרשה ומקורה ושרש שרשה עד בחי' עצומה. (סילוק זה אינו רק כמו העלם) היינו, שאינו בהתגלות אבל נמצא הוא בהעלם, אלא שבתוך הוא כאילו אינו. ועי"ד המבואר²⁷ בענין הצמצום, שזהו התעלמות האור בהאור, שהו"ע העדר האור (עם ווערט אויס מציאות אור), ונשאר רק כח האור כמו שכלול בהאור, ויתירה מזה, שלא זו בלבד שאינו בבחי' מציאות אור, כי אם כח האור כמו שכלול בהאור, אלא עוד זאת, שזהו רק המאור עצמו, מה שהמאור כולל הכל וגם כח האור, שבוה אין האור ניכר ומורגש אפילו בכח. אמנם, סילוק זה הוא רק בפנימיות המלכות, אבל החיצונית נשאר לעולם ואינו מסתלק. ובוה יובן תירוץ הקושיא²⁸, איך אפשר להיות קיום העולמות בר"ה, דמאחר שקיום העולמות הוא ע"י ספירת המלכות, וכר"ה הוא סילוק המלכות, אי"כ, איך אפשר להיות קיום העולמות בר"ה. אך הענין הוא, שהסילוק הוא רק בבחי' הפנימיות, ולא בבחי' החיצונית. הנה כתיב²⁹ בדבר הוי' שמים נעשו, שהתהוות וקיום העולמות הוא מאותיות הדיבור, ובאותיות הדיבור מתלבשות בחי' המדות והמוחין עד בחי' הכתר, שהו"א הפנימיות של האותיות. והסילוק בר"ה הוא רק בהפנימיות של האותיות, שהם הספירות המתלבשים בהאורות, אבל החיצונית שהם האותיות עצמן, נשאר קיים ואינו מסתלק, וזהו הוא קיום העולמות בר"ה. (סילוק זה (דבחי' הפנימיות) נקרא בשם דרומיטא³⁰, שהוא כמשל השינה, דבשעת השינה

(24) ראה תניא אורח"ק סי"ד (קכ. ב).
 (25) תניא וירא דיה פתח אליהו (יד. ב).
 (26) מאמרי אדמו"ר הזקן שם ע' התפח.
 (27) חתולים לג' ג.
 (28) ראה שער הכוונות ענין ר"ה. פרי עץ אורח"ת דרושם לר"ה ע' אישש ואילן.
 (29) חיים שער ר"ה, ועוד.
 (30) שה"מ תרס"ה סי"ע ט ואילן. ד"ה כנשר.

68
 67
 66

עד בחי' הכתר. והענין בזה, דהנה כללות ענין הע"ס דאצילות הוא להיות בבחי' ממוצע בין האו"א"ס לעולמות, ומוזה מוכן שיעיקר הכוונה בהשתלשלות הע"ס היא בשביל ספירת המלכות שעל ידה היא היתה דבי"ע. והיינו, שבחי' אין דמלכות שהוא המקור דבי"ע, זהו בחי' האין דכתו שהוא בחי' הרצון להיות הטהות העולמות, וזהו אני ראשון ואני אחרון. אני אחרון אין דאני ראשון הוא בחי' האין דכתו, ואני אחרון הוא בחי' האין דמלכות. אלא שבכדי שבחי' המלכות תהי' בערך להיות מקור ליש הנבואה הרי זה ע"י אמצעות הע"ס, שזהו המשכת האור ממדינה למדינה עד שיהי' בערך להיות מקור ליש. ולכן, כאשר נעשה ברי"ה סילוק המלכות, נעשה הסילוק בכל הספירות, בחכמה ובבינה כו' עד הכתר, וכמו"כ הוא גם בכללות ההשתלשלות, שהסילוק ברי"ה הוא במלכות דא"ס, ועי"ז נעשה הסילוק דכל הגילויים שמבחי' עצומ"ה, שזהו"ע רשה בתחלתה. ולוא צ"ל ההמשכה ברי"ה מהעלם העצמי דוקא, שזהו"ע מתעשרת בסופה (כידוע) שענין זה נעשה מיד אחרי התקיעות). דענין העושה הוא לא רק מילוי החסרון בלבד, אלא עושה עצמי, שהו"ע המושכת העלם העצמי, דכיון שהסילוק הוא בכל הענינים עד עצמות ומוהות, לכן צריכה להיות ההמשכה מהעלם העצמי דוקא. והיינו שההעלם דמלכות (שמצד זה הו"ע הטהות) בא מהעלם העצמי, ולכן נמשך העלם העצמי בהעלם דמלכות דוקא. וזהו"ע אני ראשון ואני אחרון, שאני ראשון שהוא בחי' הכתר, נמשך דוקא באני אחרון שהוא בחינת האין דמלכות.

(ה) **וכזה** יוכן טעם הקביעות דרי"ה ביום ו' למע"ב, יום ברוך אדם הראשון דוקא, דלהיות שברי"ה חוזרים כל הדברים לקמותם, נעשה הסילוק דמלכות, ומצד זה נעשה הסילוק גם בכל הספירות עד בחי' הכתר, וכמו כן בכללות ההשתלשלות, שהסילוק הוא במלכות דא"ס עד בחינת העלם העצמי, וצריך לפעול ההמשכה מבחי' העלם העצמי, לכן הקביעות דראש השנה היא כיום ברוך אדם הראשון דוקא, להיות שההמשכה מבחינת העלם העצמי היא ע"י נשמות ישראל דוקא, דישאל עלו במחשבה, היינו שנשמות ישראל הם בבחי' מחשבה ובמחשבה גופא הם בבחי' עלי', ועם המלך במלאכתו ישבו שמי', כמי נמלך

(40) יעשי' מדי, ראה פרס ש"ג פ"א.
 (41) ביי פ"א, ד. ובכ"מ.
 (42) דברי הימים א' ד. כג.
 (43) ראה לקוטי לוי יצחק אג"ק ע' תכא.

מילימין רק לגבי למטה, אבל לא לגבי למעלה, א"ב הרי אין זה דבר נפרד באמת. ולכן צריך להמשיך רצון ותענוג בתחלוקה שיהי' התענוג בזה כמו אילו היו באמת נפרדים.

ד) **והנה** המשכת הרצון והתענוג בענין המלוכה היא ע"י אמירת פסוקי מלכות, כמאמר ד"ל אמרו לפני מלכות כדי שתמליכוני עליכם, היינו, שצריך לשבח ולפאר ענין המלכות וכוז מעוררים וממשיכים רצון ותענוג במלוכה, וכמה בשופר, דאמירת פסוקי מלכות בלבד אינו מספיק, וטעם הדבר, לפי שאמירה היא בחי' אותיות, והרי

ע"י האותיות בלבד, כי אם ע"י **בשופר דוקא** שהוא צעקה פשוטה מעצמות הנפש שלמעלה ממדידה והגבלה, ועי"ז נעשית ההמשכה מבחי' שלמעלה מהשתלשלות, והיינו, שבבחי' ההשתלשלות הרי הסילוק, ולכן צריך להמשיך מבחי' שלמעלה מהשתלשלות, וענין זה נעשה ע"י השופר **דוקא** דתקיעה ראשונה היא צעקת הקול, ושברים חרועה גנוחה גנוח וילולי לילול, הוא צעקת הלבי, שהו"ע הצעקה שמצד עצם הנפש, אז ער געפינט אין ידך קיין שום מציאות ניט, ועד שנוגש אצלו שכל ההשתלשלות הוא מיצר והגבלה, שזהו מ"ש"ס מן המיצר קראתי גוי, וכל זה הוא גם כאשר כל השנה הרי מעמדו ומצבו כדבעי למהוי, ובפרט מי שחטא ופגם ועבר את הדרך, שאצלו יש לא רק מיצר והגבלה דקדושה, אלא גם מצרים דלעו"ז, ומוזה הוא במירודו עצומה, שזהו מן המיצר גוי, וע"י המיצר מגיע לקראתי י"ה, שהוא י"ה שבעצמותו, ועי"ז נעשה ענין במרחב י"ה, שנעשה המשכת מרחב האמיתי, שכל זה נעשה ע"י המיצר דוקא, שזהו גם מה שתוקעים בצדו הקצר דוקא, שע"י המיצר דוקא נעשה המשכת המרחב. וזהו"ע ג"כ מה שאמר חז"ל, כל שנה שהיא רשה כחחלה מתעשרת בסופה, רשה הוא מלשון חסרון, כמ"ש תמיד ענין הוי' אלמך בה מרשית השנה גוי, מרשית חסר אל"ף, אל"ף הוא בחי' הכתר, ומרשית חסר אל"ף היינו שברי"ה חסר גם בחינת הכתר, לפי שהסילוק דמלכות הוא באופן שע"י נעשה גם הסילוק של כל הספירות

(36) ר"ה לג, ב.
 (37) ראה סה"מ דרס"א ע' רב. תשי"ב ע'
 (40) יעשי' מדי, ראה פרס ש"ג פ"א.
 (41) ביי פ"א, ד. ובכ"מ.
 (42) דברי הימים א' ד. כג.
 (43) ראה לקוטי לוי יצחק אג"ק ע' תכא.
 (44) יעשי' מדי, ראה פרס ש"ג פ"א.
 (45) ביי פ"א, ד. ובכ"מ.
 (46) דברי הימים א' ד. כג.

זה היום תחילת מעשיך

בנשמותיהם של צדיקים⁴⁸, והיינו שנשמות ישראל החליטו את הרצון על העולמות, שמוז מובן שהם למעלה מהרצון, ולכן דוקא הם יכולים להמשיך מהעולם העצמי, והיינו, שבנין המלכות ב"ה הוא ע"י נשמות ישראל דוקא, לפי שנשמות ישראל הם בבחי' כזו שלא הי' שם הסילוק. וזהו ג"כ מ"ש זה היום תחלת מעשיך, שהיום דר"ה, יום כרוז אדם הראשון, הוא תחלת מעשיך, וכיון שבר"ה חוזרים כל הדברים לקדמותם, ודוקא ע"י עבודת נשמות ישראל נעשה המשכת המלכות, שמוז נעשה בחי' עם, שהוא קיום העולמות, לכן הנה היום דר"ה הוא תחלת מעשיך. וזהו מ"ש⁴⁹ ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל, ושכל ישראל מראשיכם שבטיכם עד חוטב עציך ושואב מימך הם בהתכללות, לפי שכולם עומדים בקב"ע שמצד פנימיות הנפש, שוודי העבודה דקבלת עול שבתפלת ערבית ותפלת שחרית ובפרט בשעת התקיעות, שכללות העבודה דר"ה היא העבודה דקבלת עול, ולכן צריכים ברי"ה להרבות באותיות התהלים ואותיות התפלה⁵⁰, ולעייין את הזמן באופן שכל רגע ורגע יהי' ממולא בקב"ע והכיטול עד שכל מציאותו בענין ויהי' בישרון מלך, שזוהו מצד הקב"ע והכיטול עד שכל מציאותו אינה אלא שהשי"ת ימלוך עליו, ועי"ז נעשית ההמשכה מהעולם העצמי ככל הענינים שנמשכת בהם ברכו של הקב"ה שהיא עד בלי דג⁵¹.

48) מלאכי ג, יד"ד. וראה שבת לבי. ב.

49) ב"ר פ"ח, ז. רות רבה רפ"ב.

50) ראה סה"מ תרצ"ז ע' 310. וש"נ.

ועוד.